

Grad evropskih karakteristika

*Naši uzori su u Sloveniji, Austriji
i drugim razvijenim zemljama, a s obzirom na to
da strani državljani koji posete našu opštinu često
porede Svilajnac sa gradovima Evrope, mislim
da uspevamo u svojoj nameri i da smo prešli
bar pola puta*

Predrag Milanović
predsednik opštine Svilajnac

SVILAJNAC

Danas

Dino park - Dinosville

SVILAJNAC

Grad evropskih karakteristika

U poslednjih deset godina Svilajnac kontinuirano radi na unapređenju svojih kapaciteta kako bi uslovi života u ovoj opštini bili što približniji standardima u evropskim gradovima. „Naši uzori su u Sloveniji, Austriji i drugim razvijenim zemljama, a s obzirom na to da strani državljani koji posete našu opštinu često porede Svilajnac sa gradovima Evrope, mislim da uspevamo u svojoj nameri i da smo prešli bar pola puta“, kaže za *Danas* predsednik opštine Svilajnac **Predrag Milanović**.

Opština Svilajnac obezbeđivanjem infrastrukturnih uslova i administrativnih olakšica, privukla je brojne investitore. Izgrađene su dve industrijske zone, u kojima postoji mogućnost poslovanja u režimu *Slobodne zone*, što podrazumeva različite fiskalne, finansijske i carinske pogodnosti. Uspelim privatizacijama sve fabrike na teritoriji opštine Svilajnac našle su svog vlasnika. Poslednja u nizu je fabrika bivšeg *POR*, koja je sada prodana Privrednom društvu *Alfa Tehnic* d.o.o. i do maja naredne godine uposliće 100 novih radnika, a u naredne tri godine otvoriće još 200 radnih mesta.

„S obzirom na to da i ova kompanija ima nameru da posluje u režimu *Slobodne zone*, postoji zainteresovanost i drugih investitora. Zato se javlja potreba za proširenjem područja *Slobodne zone Svilajnac* na novu lokaciju, kako bi se novim investitorima ponudilo infrastrukturno

opremljeno zemljište za *grinfeld* i *braunfeld* investicije“, kaže Milanović.

Suficitom u spoljno-trgovinskoj razmeni, Svilajnac već nekoliko godina unazad zaslužuje status privrednog lidera u Pomoravskom regionu. Najznačajniji svilajnački izvoznik je *Panasonic*, ali pozitivnom poslovanju doprinosi i veliki broj domaćih kompanija.

„Najveći broj zaposlenih u ovim fabrikama čini lokalno stanovništvo, ali je opština Svilajnac atraktivna i za stanovnike Lapova, Velike Plane i drugih okolnih opština. Ovo samo potvrđuje da je naša koncepcija od pre deset godina, kada smo započeli ovaj posao, bila ispravna“, dodaje Milanović.

Za najbolje

Najbolje studente sa svoje teritorije Opština Svilajnac nagrađuje svake godine. Svi studenti koji imaju prosečnu ocenu višu od 9.00, a koji podnesu zahtev, dobijaju od opštine jednokratnu studentsku pomoć u iznosu od 50.000 dinara.

Stručna praksa

Opština Svilajnac, takođe, svake godine odvaja novac u budžetu za sprovođenje stručne prakse u trajanju od godinu dana. Tako, mladi ljudi koji završe fakultete imaju priliku da se stručno osposobljavaju za samostalan rad u struci.

Znanje za putovanje

U okviru jedinstvene akcije opštine Svilajnac *Pretvori znanje u putovanje* već sedam godina najbolji učenici srednjih škola iz Svilajнца idu na nagradno putovanje po najlepšim evropskim destinacijama.

OBRAZOVANJE, NAUKA I KULTURA

Podrška, ulaganje i decentralizacija

Zahvaljujući stručnoj praksi koja se odvija na ekonomiji Poljoprivredno-veterinarske škole u Svilajncu se već decenijama primenjuje koncept dualnog obrazovanja. Prateći strategiju *Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja*, Srednja škola Svilajnac uvela je nove profile sa elementima dualnog obrazovanja. Uz podršku lokalne samouprave ova škola je ugovorila saradnju sa uspešnim domaćim i stranim kompanijama u kojima učenici obavljaju stručnu praksu uz mogućnost stipendiranja i zaposlenja nakon završenog školovanja.

Opština Svilajnac neprekidno ulaže u školsku infrastrukturu i pruža podršku svim obrazovnim institucijama. Ulaganjem više od 100 miliona dinara srede su škole u seoskim naseljima. Takođe, urađena je potpuna rekonstrukcija i adaptacija dva objekta Srednje škole Svilajnac, dok se 2018. godine očekuje i raspisivanje tendera za izgradnju potpuno nove fiskulturne sale. Poljoprivredno-veterinarska škola u narednoj godini očekuje otvaranje novog Doma za učenike koji će obezbediti novih 180 mesta.

„Ono što je ostalo kao sledeći korak jeste rekonstrukcija gradske Osnovne škole J. J. Zmaj i Osnovne škole u Crkvencu, koja je prošle godine stradala u požaru. Ove projekte podržava Kancelarija za upravljanje javnim ulaganjima. Ovim će opština Svilajnac završiti i zaokružiti najbitniji zadatak na kojem je vredno radila proteklih godina – a to je da su rekonstruisani i sređeni svi školski objekti na teritoriji opštine“, objašnjava predsednik opštine Svilajnac Predrag Milanović.

Jedna od najznačajnijih institucija u Svilajncu je Prirodnjački centar Srbije koji je model kako nauka može da predstavlja značajnu granu privrede. Centar je, kao značajnu naučno-obrazovnu instituciju, posetilo više od 100.000 domaćih i stranih turista. Prirodnjački centar donosi evropske modele poslovanja pa se tako sada u njemu održavaju časovi redovne nastave za decu sa teritorije opštine Svilajnac, dok je težnja da ovaj model primene i druge škole u Srbiji kako bi učenici mogli uz praktične primere da savladaju školsko gradivo.

Svilajnac nastoji da pokaže da velika i značajna kulturna

dešavanja ne moraju da budu privilegija samo velikih gradova. Pored infrastrukturnih radova koji su podrazumevali rekonstrukciju *Resavske biblioteke* i *Centra za kulturu*, velika pažnja se posvećuje kulturnim sadržajima. Centar za kulturu Svilajnac dovodi najpoznatija imena srpske pozorišne scene. Centar je, takođe, 2015. godine bio koproducent pozorišne predstave *Julije Cezar* u režiji Kokana Mladenovića. Predstava je izazvala ogromno interesovanje javnosti i publike i osvojila brojne nagrade na prestižnim festivalima, pa svilajnački Centar za kulturu planira da i u 2018. godini samostalno producira komad *Zlostavljanje*, po motivima pripovetke Ive Andrića.

„Nastojimo da postavimo nov model u razvoju kulture. Kad bi svaka opština svake druge godine učestvovala i pomogla produkciju po jedne predstave imali bi bar 70 novih predstava godišnje. Smatramo da bi, osim toga što bi povećanje kvantiteta nesumnjivo uticalo i na povećanje kvaliteta pozorišnog repertoara, ovakav model pomogao da mladi glumci nađu svoje mesto na sceni“, kaže na ovu temu Milanović.

Dodajmo, na kraju da, kako je opština Svilajnac bogata manastirima, i na njenoj teritoriji se nalazi takozvana *Resavska sveta gora*, sledeći korak u kreiranju turističke ponude je razvoj verskog turizma.

Most na Moravi

INFRASTRUKTURA

Godine 2022. Svilajnac „ulazi“ u EU

Na brojnim gradilištima u svilajnačkoj opštini odvijaju se infrastrukturni radovi.

Najvažniji projekat je regulacija korita reke Resave i završena je prva faza projekta. Evropska unija je Opštini Svilajnac odobrila 2,7 miliona evra za regulaciju reke Resave, i to će biti glavni posao u opštini naredne godine. Sredstva su iz pretpripravnih fondova (IPA), a investicija se sprovodi preko Agencija za razvoj Austrije (ADA). Reč je od oko 5,1 kilometara toka reke.

Prepoznajući značaj očuvanja životne sredine velika se pažnja posvećuje energetskej efikasnosti objekata. Skoro svi javni objekti su energetskej efikasni dok su u budžetu za narednu godinu izdvojena sredstva za sufinansiranje izrade fasada na stambenim objektima u Svilajncu. Značaj ulaganja u energetske omotače objekata ogleda se u unapređenju ekološkog standarda kroz očuvanje životne sredine i smanjenu potrošnju energije. Opština Svilajnac među prvima je koja prelazi na alternativne sisteme grejanja. Prvi javni objekti će se već od naredne godine grejati na drvenu sečku što će, pored ekološkog uticaja, doprineti i iskorišćavanju potencijala drvene mase koji opština ima.

„Ono što je bitno za naše sugrađane je da završimo započeto u pogledu vodosnabdevanja. Očekujemo da se do 2020. godine urade

vodovodi i vodovodne mreže u svim selima opštine Svilajnac i da time završimo posao vodosnabdevanja“, predsednik Opštine Svilajnac Predrag Milanović.

U gradu i seoskim sredinama kompletno je rekonstruisano šest mostova i sagrađeno pet novih. Asfaltiraju se pešačke staze, izgrađena su dva nova kružna toka koji su bili ključni za protok saobraćaja. Trenutno se radi na asfaltiranju četiri velika parkirališta u gradu kako bi se sprečilo nepropisno parkiranje i obezbedilo nesmetano funkcionisanje saobraćaja.

U toku ove godine radilo se na rekonstrukciji gradskih bazena koji su bili oštećeni prilikom poplave te su propuštali značajne količine vode.

„Saradnja Opštine Svilajnac sa Vladom Republike Srbije na visokom je nivou, i očekujemo da u narednom periodu postignemo dogovor o realizaciji projekta izgradnje mosta na Velikoj Moravi sa obilaznicama. Ovo je veliki infrastrukturni projekat koji stoji na putu unapređenja privrede, a bitan je ne samo za građane Svilajнца, već i za stanovnike opštine Despotovac, Petrovac i Žabare. Ukoliko postignemo svoje visoko postavljene ciljeve, a uveren sam da hoćemo, 2022. godine Svilajnac će biti spreman za ulazak u Evropsku uniju“, završava Milanović.

Dom zdravlja Svilajnac

ZDRAVSTVO I SOCIJALNI RAD

Na zavidnom nivou

Jedna od kapitalnih investicija u ovoj godini detaljna je rekonstrukcija Doma zdravlja. Od otvaranja tog objekta 1972. godine ovo je prva obnova svih zdravstvenih službi. Šestomesečni radovi obuhvatili su rekonstrukciju svih objekata koji se nalaze u kompleksu Doma zdravlja u Svilajncu. Vrednost radova iznosi 200 miliona dinara. Projekat je finansirala Kancelarija za upravljanje javnim ulaganjima, uz sufinansiranje Opštine Svilajnac i Ministarstva rudarstva i energetike. Prethodno su rekonstruisane sve seoske ambulante, koje zajedno sa Domom zdravlja u svom sastavu imaju apoteku čiji je način rada regulisan, što je dovelo do toga da Dom zdravlja nema nikakva dugovanja. Ovim je posao rekonstrukcije i standardizacije zdravstvenih objekata priveden kraju.

Opština Svilajnac nastoji da svaki stanovnik ima podjednake mogućnosti, stoga se radi na iz-

gradnji prilaznih rampi na svim javnim objektima i mostovima kako bi se pospešila pristupačnost za osobe sa invaliditetom.

„O socijalno ugroženim građanima, kroz različite programe, brigu vode Centar za socijalni rad i Crveni krst Svilajnac. S obzirom na to da su ove ustanove ograničenih mogućnosti smatramo da je vreme da osnivanjem specijalizovane ustanove za pomoć starima, deci i osobama sa invaliditetom proširimo obuhvat stanovništva, i unapredimo kvalitet usluga koje dobijaju građani“, kaže predsednik opštine Svilajnac Predrag Milanović.

Pored Ustanove za brigu o starima, deci i osobama sa invaliditetom, Opština Svilajnac od sledeće godine osniva Korisnički centar, koji se neće fokusirati samo na najranjivije grupe stanovništva. Naime, ovaj Centar biće okrenut svim kategorijama stanovništva kroz različite besplatne programe, popuste i ostale pogodnosti.

Još dva velika projekta su u planu za sledeću godinu. Prvi projekat podrazumeva izgradnju zgrade za izbegla lica sa teritorije bivše Jugoslavije. Projektna dokumentacija je završena i očekuje se da sledeće godine Opština podeli petnaest stanova za izbeglice. Ovaj projekat radi se u saradnji sa Razvojnog bankom Saveta Evrope. Drugi projekat se tiče izgradnje prve stambene zgrade za Rome koji sada žive u jako lošim uslovima. Partner na projektu je nemačka organizacija Help, dok projekat finansira Evropska unija.

Novo stomatološko odeljenje

Foto: Danijel Milić

POLJOPRIVREDA

Značajna privredna delatnost

Dugi niz godina Opština Svilajnac je lider u oblasti stočarstva jer brine o svojim poljoprivrednim proizvođačima. Odgajivači stoke imaju brojne pogodnosti kao što je besplatno osemenjavanje umatičenih grla. Ono što je novina je da je, u saradnji sa lokanim partnerom, rešeno pitanje gradske klanice, koja je rekonstruisana i počinje sa radom. Rezultat toga je da stočari sada mogu svoju stoku da prodaju po povoljnim cenama i da će se umesto sirovine u vidu žive stoke, sada

na dalje tržište plasirati poluproizvod i gotov proizvod.

Plan za naredni period je projekat navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta površine 3.000 hektara za koje je urađena studija izvodljivosti. U prvoj fazi projekta obuhvaćena je površina od 1.000 hektara poljoprivrednog zemljišta za koju postoji kompletna dokumentacija, pa će se konkurisati kod JVP Srbijavode, dok je preostalih 2.000 hektara obuhvaćeno drugom fazom, za ko-

ju se trenutno radi studija izvodljivosti, a zatim i priprema projektne dokumentacije. Cilj je da se zavisnost od vremenskih uslova svede na minimum što bi doprinelo i udvostručenju proizvodnje ratara, povrtna, sve većem broju proizvođača cveća i ostalim poljoprivrednim proizvođačima.

Shvatajući značaj unapređenja procesa poljoprivredne proizvodnje, lokalna samouprava redovno organizuje besplatna studijska putovanja u zemlji i inostranstvu. Jedna od najzna-

čajnijih pomoći koje Opština daje poljoprivrednicima je finansiranje kamate na kratkoročne i dugoročne kredite za aktivna privredna gazdinstva. Pored toga poljoprivrednicima su obezbeđene besplatne usluge konsaltinga i pomoć pri apliciranju za državne subvencije, besplatna analiza zemljišta i besplatne sadnice za pošumljavanje, koje Opština obezbeđuje u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.